

ΛΟΓΙΣΜΟΣ Ι, - Ασκήσεις 2, Λυσεις

1. Η “λυση”

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} \right) &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{2n} + \frac{1}{3n} + \dots + \frac{1}{n^2} \right) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \right) + \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2n} \right) + \dots + \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n^2} \right) \\ &= 0 + 0 + \dots + 0 \\ &= 0 \end{aligned}$$

ειναι λανθασμένη, γιατι το πληθος των ορων του αθροισματος μεταβαλλεται καθως $n \rightarrow \infty$.

Θετουμε $A_n = \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right)$. Εστω $\epsilon > 0$. Υπαρχει N ωστε $\frac{1}{\sqrt{N}} < \epsilon$. Τότε για $n > N$ θα εχουμε $\frac{1}{\sqrt{n}} < \frac{1}{\sqrt{N}} < \epsilon$.

Με $[\]$ να συμβολιζει το ακεραιο μερος εχουμε για $n > N$,

$$\begin{aligned} A_n &= \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right) = \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{[\sqrt{n}]} + \frac{1}{[\sqrt{n}] + 1} + \dots + \frac{1}{n} \right) \\ &= \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{[\sqrt{n}]} \right) + \frac{1}{n} \left(\frac{1}{[\sqrt{n}] + 1} + \dots + \frac{1}{n} \right) \end{aligned}$$

Η πρωτη παρενθεση περιχει $[\sqrt{n}]$ το πληθος προσθετεους, καθενας απο τους οποιους ειναι ≤ 1 . Στην δευτερη παρενθεση καθε ορος ειναι $\leq 1/([\sqrt{n}] + 1)$ και το πληθος τους ειναι $< n$. Ετσι,

$$\begin{aligned} A_n &\leq \frac{1}{n}([\sqrt{n}] \cdot 1) + \frac{1}{n} \left(n \cdot \frac{1}{[\sqrt{n}] + 1} \right) \\ &= \frac{[\sqrt{n}]}{n} + \frac{1}{[\sqrt{n}] + 1} \end{aligned}$$

Αλλα $[\sqrt{n}] \leq \sqrt{n} < [\sqrt{n}] + 1$ επομενωσ

$$\frac{[\sqrt{n}]}{n} \leq \frac{\sqrt{n}}{n} = \frac{1}{\sqrt{n}} < \epsilon$$

και

$$\frac{1}{[\sqrt{n}] + 1} < \frac{1}{\sqrt{n}} < \epsilon,$$

δηλ. για $n > N$ παιρουμε $A_n < 2\epsilon$. Συνεπως $A_n \rightarrow 0$.

2. Θελω να δειξω $\frac{a^n}{n!} \rightarrow 0$. Αυτο ειναι ισοδυναμο με $|\frac{a^n}{n!}| \rightarrow 0$, δηλ. $\frac{|a|^n}{n!} \rightarrow 0$.

Θετω $B_n = \frac{|a|^n}{n!}$. Επειδη $\frac{|a|}{n} \rightarrow 0$, υπαρχει N_0 ωστε για $n \geq N_0$ να εχουμε $\frac{|a|}{n} < \frac{1}{2}$. Για $n > N_0$ θα εχουμε

$$\begin{aligned} B_n &= \frac{|a|^n}{n!} \\ &= \frac{|a|}{n} \frac{|a|}{n-1} \dots \frac{|a|}{N_0} \frac{|a|}{N_0-1} \dots \frac{|a|}{1} \\ &= \left(\frac{|a|}{n} \frac{|a|}{n-1} \dots \frac{|a|}{N_0} \right) \left(\frac{|a|}{N_0-1} \dots \frac{|a|}{1} \right) \end{aligned}$$

Η πρωτη παρενθεση περιεχει $n - N_0 + 1$ κλασματα καθενα απο τα οποια ειναι $< \frac{1}{2}$. Η δευτερη παρενθεση δεν εξαρταται απο το n , ειναι δηλ. μια σταθερα M . Ετσι θα εχουμε

$$\begin{aligned} B_n &\leq \left(\frac{1}{2} \right)^{n-N_0+1} M \\ &= \left(\frac{1}{2} \right)^n 2^{N_0-1} M \\ &= \left(\frac{1}{2} \right)^n M_0 \end{aligned}$$

οπου $M_0 = 2^{N_0-1} M$ ειναι σταθερα. Τοτε ομως

$$0 \leq B_n \leq \left(\frac{1}{2} \right)^n M_0, \quad \text{για } n \geq N_0$$

και επειδη $\left(\frac{1}{2} \right)^n \rightarrow 0$ θα εχουμε επισης $B_n \rightarrow 0$.

3. (α) Η υπακολουθια $a_{2n} = \left(1 + \frac{1}{2n}\right) \rightarrow 1$ ενω η $a_{2n+1} = -\left(1 + \frac{1}{2n+1}\right) \rightarrow -1$. Οποιαδηποτε αλλη υπακολουθια ειτε θα τεινει στο 1 ειτε στο -1 ειτε δεν θα εχει οριο. Αρα τα σημεια συσσωρευσεως της a_n ειναι τα $-1, 1$.

Επομενως $\limsup_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$ και $\liminf_{n \rightarrow \infty} a_n = -1$.

(β) Για $n = 8k + i$ με $k \in \mathbb{Z}$ και $i = 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7$ βρισκομε αντιστοιχα $\sin\left(\frac{(8k+i)\pi}{4}\right) = 0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 1, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -1, -\frac{\sqrt{2}}{2}$.

Λογω περιοδικοτητας της συναρτησης $\sin(\cdot)$, καθε μια απο αυτες τις τιμες εμφανιζεται απειρες το πληθος φορες στην ακολουθια. Τα σημεια συσσωρευσεως της ακολουθιας ειναι επομενως $0, \pm \frac{\sqrt{2}}{2}, \pm 1$. Αρα $\limsup_{n \rightarrow \infty} b_n = 1$ και $\liminf_{n \rightarrow \infty} b_n = -1$.

(γ) Για $n > 10^{101}$ εχουμε

$$\frac{1}{n} < \frac{1}{10^{101}} = 0, \overbrace{000 \dots 000}^{100 \text{ το πληθος}} 1$$

Αρα για $n > 10^{101}$, το $100^{\text{στο}}$ ψηφιο $c_n = 0$. Τοτε $\liminf_{n \rightarrow \infty} c_n = 0 = \limsup_{n \rightarrow \infty} c_n$